

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Handelingsperspectief agrariërs Bernheze		
Portefeuillehouder:	wethouder Edwin Daandels	Openbaar:	Ja

Heesch, 19 december 2023

Kennisnemen van:

De gemeenteraad heeft aangegeven behoefte te hebben aan 'kansenbeleid'. Hierbij gaat het vooral om beleid dat zich richt op kansen voor de (agrarische) ondernemers in ons buitengebied om een duurzame toekomst veilig te stellen. Dit kansenbeleid noemen wij ook wel handelingsperspectief. 8 april 2021 is er een motie ingediend en aangenomen waarin wordt gevraagd om dit kansenbeleid. Wij zullen nu ook handelen naar deze motie. Het opstellen van dit beleid voor agrariërs is afgelopen jaar gestart en wordt nu als onderdeel van het herijkte programma transitie landbouw verder doorgezet. De recent vastgestelde ontwerp omgevingsvisie geldt als leidraad voor het toekomstbeeld. Het komend jaar wordt de raad betrokken in de doorontwikkeling van het handelingsperspectief, de toelichting volgt hieronder.

Inleiding

De landbouw is een belangrijke economische drager voor Bernheze. Agrarische bedrijven hebben een bijzondere positie binnen onze gemeente. Dat is altijd zo geweest en dat blijft ook in de nabije toekomst zo. Het buitengebied in gemeente Bernheze ondergaat grote veranderingen; agrarische ontwikkeling staat onder druk, er zijn diverse 'stoppersregelingen' en er is in toenemende mate sprake van voormalige agrarische bebouwing (VAB's). Dit is onwenselijk in verband met het risico op ondermijnde activiteiten, verloedering, de leefbaarheid en landschappelijke kwaliteit van het gebied. Voor de gemeente is transitie van stallen en de vitaliteit van het buitengebied een belangrijke opgave. Op een groter schaalniveau speelt ook een transitie van het buitengebied ingegeven door opgaven zoals klimaat, natuur, water en bodem. Denk aan klimaatadaptatie, herstel waterkwaliteit en biodiversiteit. Deze opgaven worden komend decennium steeds urgenter en dwingender (zoals de provinciale aanpak landelijk gebied; het BPLG) en hebben een grote impact op de agrarische sector. Met het programma transitie landbouw wordt binnen de gemeente Bernheze programmatisch gewerkt aan de transitie opgaven in het landelijk gebied die in verband staan met de transitie van de landbouwsector en de gewenste ontwikkelrichting zoals verwoord in het Bestuursprogramma en de omgevingsvisie.

Samenvatting/toelichting

Het handelingsperspectief buitengebied Bernheze biedt een afwegingskader voor initiatieven en nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied. Daarbij stellen we een integrale benadering voor, waarbij gekomen wordt tot een toekomstperspectief voor de (agrarische) ondernemers en/of hun bedrijfslocaties. De afgelopen jaren zijn er vele initiatieven i.r.t. het buitengebied aan de gemeente voorgelegd. Regelmatig constateren we daarbij dat de huidige ruimtelijke kaders (bestemmingsplan, structuurvisie) onvoldoende ruimte bieden om (wenselijke) initiatieven te faciliteren. De huidige ruimtelijke kaders zijn achterhaald en passen onvoldoende bij de vragen en de behoeften van vandaag. Ook is in de gemeentelijke kaders (nog) onvoldoende rekening gehouden met de afwegingsruimte, die inmiddels in het provinciaal ruimtelijk beleid (Interim Omgevingsverordening) wordt geboden alsook de afwegingsfilosofie die de Omgevingswet per

1 januari 2024 met zich mee gaat brengen. De Omgevingswet biedt een basis om van toetsingsplanologie naar afwegingsplanologie te gaan. We willen, daar waar kan, af van toetsingsplanologie en meer ruimte bieden voor afwegingsplanologie. We willen ruimte bieden voor initiatieven die, elk op hun eigen wijze, bijdragen aan de kwaliteit die wij met elkaar belangrijk achten m.b.t. ons buitengebied.

Vervolg

In 2024 wordt vanuit het herijkte programma transitielandbouw gewerkt aan het kansenbeleid ofwel het handelingsperspectief voor de agrariërs. Als gemeente Bernheze werken wij regionaal nauw samen met onze buurgemeenten en zien we ook bij hen dat deze ontwikkeling plaatsvindt. In de verkenningsfase willen we daarom onze eigen aanpak niet alleen herijken aan de recente ontwikkelingen (zoals omgevingsvisie en BPLG) maar ook regionaal afstemmen. De planning voor de ontwikkeling van het kansenbeleid en de betrokkenheid van de raad zien wij als volgt:

- Q4 2023/Q1 2024: Verkenningsfase beleidsopgave (eigen beleid, omgevingsvisie, contact met andere gemeente)
- Q1 2024 :Aansluiten bij de raads werkgroep omgevingswet op 31 januari. Hier stellen wij onszelf voor en bespreken hoe de raad verder betrokken wil worden. Verdere data worden na aanleiding hiervan ingepland.
- Q2 2024: Beleidsstuk 'Handelingsperspectief Agrariërs Bernheze' ontwikkelen en opstellen
- Wellicht een opiniërende bespreking van het concept beleidsstuk in de commissie ruimte(NTO) eind Q2
- Besluitvormingsproces kansenbeleid Q3